

אֲמִיץ כַּח כַּפִּיר וְרַב אֲוִנִים / אֵין (כִּי אֲשֶׁר) מִי יַעֲשֶׂה כַּמַּעַשׁ גְּבוּרֹתֶיךָ.
 אֲמִץ עֲלִיּוֹת קָרִית עַל קָרִים / אֵף יִסְדֶּתָּ חֶבֶל עַל בְּלִימָה:
 בְּהִיּוֹת עוֹלָם חֲשֵׁף צְלָמוֹת וְעִיפָה / בְּמַעֲטָה לְבֹלֶשֶׁת אֹרֶךְ בְּקֶרֶת הַגֹּהֵת.
 בֵּין וַיְדוֹנִים חֲצֵת כְּקֶרַח הַנּוֹרָא / בְּצוֹל הַקְּוִיָּתָם לְכֹל יִכְסוּן הַלֵּד:
 5 גְּלִית פָּנֵי נָשִׁי וְהִנְצָה תְּנוּבָה / בֵּן מִקְדָּם טַעַת לְשַׁעֲשׂוּעַ מֵאֲמִירֶיךָ.
 גָּדַל מְאוּרֹת תַּתָּה בְּרִקִיעַ עֲזָה / גַּם צָבָא מְזֹרֹת עַמִּים צְוִית:
 דִּי שְׁחִים וְדָאִים מְשַׁעֵל צְרֶת / דְּמִיּוֹן בְּרִיחַ לְכַרְתַּת יוֹשְׁבֵי גַגִּים.
 דְּבוּקַת רַנְכִים הוֹצִיאָה רוֹמְשִׁים וְשׁוֹאֲפִים / דָּר קָנָה וּבְצָה לְאַרְוַחַת קְרוּאֵיךָ:
 הַכּוֹתָ טַבַּח וְמִסְךָ וְסוֹעַד אֵין / הַקְּרַצְתָּ גֶלֶם מֵחֹמֶר בְּתַבְנִית חוֹתְמֶךָ.
 10 הַפְּחַתָּ בְּחֵלְדוֹ טֹהַר נָשִׁים מְזַבּוּלָה / הִרְדָּם וּמְצַלְעוּ עוֹר לֹו יַעֲדֶתָ:
 וְצִוִּיתוֹ בְּלִי לְעוֹט מַעַץ הַדַּעַת / וְהִפֵּר צְוִי כְּפִתִי בְּהַשָּׂאת זוּחַל.
 וְעָנַשׁ בְּזַעַת אֵף לְטְרוֹף חֶקוֹ / וְאֹלֶת בְּצִירִים וְעָרוֹם עָפֵר לְחֶמוֹ:
 זְרוּי רַבְעוּ הַקְּפִיתָּ בְּבֶטֶן חוֹמְדָת / זְרַעָה וְהוֹלִידָה אֶכֶר וְרוּעָה צֶאֱן.
 זָבַח וְשִׁי הַגִּישׁוֹ לְמוֹלָה יַחַד / זַעֲמַתָּ כְּרַב וְשַׁעַת תְּשׁוּרַת צָעִיר:
 15 חֶמֶל רַחֲמֵי שַׁחַת וְעַרְףָּ אַח / חֲלָה פָּנֶיךָ וְשַׁמְתָּ לֹו אוֹת.
 חֲלוּ שְׁלִישִׁים קְרוּא בְּשִׁמְךָ לְסַמֵּל / חֵיל נוֹזְלִים קְרִאתָ וְשִׁטְפוּם וְאָבְדוּ:
 טַעוּ גֵאִים וּפְצוּ סוֹר לְגַנְדֶּךָ / טַרְפוּ בַּחֵם הוֹמִים יִזְרְבוּ וְצָמְתוּ.
 טַעוֹן גִּפְרֵי גוֹשֵׁעַ כְּסַגְרָתָּ בְּעָדוֹ / טְפוּלִיו הַפְּרִיתָּ וּמְלָאוּ פָּנֵי צִיָּה:
 יַעֲצוּ נְאֻתָּדִים לְרוּם עַד לְשַׁחַק / יִקְשׁוּ גִפְצוּ בְּרוּחַ טָעָה וְסַעַר.
 20 יָדִיד אֲתוּי עֶבֶר יִדְעָה בְּעוֹלָם / יַחֹם וְקַנְיֹו הַעֲלָה לָהּ לְכֻלִּיל:
 כְּשָׂה תַמִּים בְּחַר אִישׁ תָּם / כְּחֶשֶׁק יִשִּׁיבַת אֵהֵל וְנִמְשָׁךְ אַחֲרֶיךָ.
 כֶּשֶׁר חֲנִיטֵי יוֹף הוֹצֵאתָ מִתְּלַצִּיּוֹ / כְּלוּ זְרַע אֱמֶת וְאֵין דְּפִי:
 לְשַׁרְתָּךְ אוֹיֶת לֹוֹ אִישׁ חֲסִידֶךָ / לְהַבְּדִיל מִגִּזְעוֹ מִקְדָּשׁ קָדֵשׁ קָדְשִׁים.
 לְקָשׁוֹר גִּזְרֵי קָדֵשׁ וְלַעֲטוֹת אוֹרִים / לִישֵׁב בְּכַבּוּדָה פְּנִימָה יָמִים שְׁבַעָה:
 25 מִחֻזְקֵי אֲמָנָה שְׁבוּעַ קָדָם לְעֶשׂוֹר / מִפְּרִישִׁים כֹּהֵן הָרֹאשׁ כְּדַת הַמְּלֹאֲאִים.
 מִזִּים עֲלִיו מִי חֲסֵאתָ לְטֹהַרוֹ / מִקְסִיר וּמִיטִיב וְזוֹרֵק לְהַתְּרַגֵּל בַּעֲבוּדָה:

משנה מסכת יומא פרק א

משנה א שבעת ימים קודם יום הכפורים מפרשין כהן גדול מביתו ללשכת פלהדרין ומתקינין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול רבי יהודה אומר אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות אשתו שנאמר (ויקרא ט"ז) וכפר בעדו ובעד ביתו ביתו זו אשתו אמרו לו אם כן אין לדבר סוף:

משנה ב כל שבעת הימים הוא זורק את הדם ומקטיר את הקטורת ומטיב את הנרות ומקריב את הראש ואת הרגל ושאר כל הימים אם רצה להקריב מקריב שכהן גדול מקריב חלק בראש ונוטל חלק בראש:

סדר העבודה – עבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים
נעין בכל הטקסט כפי שהוא מופיע בקובץ 'אמיץ כח' שהועלה כבר לאתר

ולאחר מכן נתמקד בקטע[י] הוידוי והכריעה

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר / אָנָּה הַשֵּׁם / חָטְאתִי עֲוִיתִי פָשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי.
אָנָּה בָּשָׂם / כִּפָּר נָא לְחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְשָׁעִים
שְׁחַטְאֵתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי.
כִּפְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ.
5 כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטֹהַר אֶתְכֶם. מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנַי יִי –

וְהִכְהִנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעֲזָרָה / כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא
מִפְרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה.
הָיוּ כוֹרְעִים וּמְשַׁתְּחֻוּיִם [וּמוֹדִים] וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם
וְאוֹמְרִים. בְּרוּךְ שֵׁם כְבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

10 וְאִף הוּא הָיָה מְתַכֵּן לְגִמּוֹר אֶת־הַשֵּׁם כְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים וְאוֹמֵר לָהֶם. תִּטְהָרוּ:
וְאַתָּה בְּטוֹבָךָ [הַגָּדוֹל] מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְאִישׁ חֲסִידְךָ:

מחזור <גולדשמידט> עמוד מס 492 יום כיפור גולדשמידט, דניאל הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

שו"ת רדב"ז [=דוד אבן אבי זמרא, ספרד 1479 – 1492 צפת – 1513 קהיר – 1553 צפת 1573] חלק ב סימן תתי
שאלת ממני אודיעך דעתי על מה סמך מסדר סדר עבודה שסדר "והכהנים והעם וכו' היו נופלים על
פניהם ואומרים בשכמל"ו" ? וזה לא נמצא בתלמוד כלל!

הערת המהדיר: צ"ע כי כן איתא במשנה במס' יומא דף סו !
ועיין תוס' חדשים יומא פ"ו משנה ב' ד"ה והכהנים. ועוד עיין בהגהות הגר"א
מס' יומא דף ס"ו שם. אח"ז ראיתי בדקדוקי סופרים שכתוב שם שבכל ספרי
התלמוד שבדפוס הישנים לא נמצא זאת כלל במשנה. וכתב שם בשם האור
זרוע דמה שיסד הפייטן והכהנים וכו' שכך כתוב בספר של קדושות כשמסר
רבי נחוניא בן הקנה את השם לתלמידיו צוה להם לכרוע ולפול כו'. מוכח
שלא היה גם לפניו במשנה. וכן התוספות בסוטה הביאו מן הירושלמי שהיו
נופלים על פניהם, ולא מכאן [=מתלמוד בבלי]. וכן לא היה בנוסח המשנה
בירושלמי.

תשובה: בירושלמי איתא ! דגרסינן בפרק אמר להם הממונה:

עשרה פעמים היה כהן גדול מזכיר את השם ביום הכפורים: ששה בפר, וג' בשעיר, וא' בגורלות. הקרובים היו נופלים על פניהם. הרחוקים היו אומרים בשכמל"ו. אלו ואלו לא היו זזים משם עד שהוא מתעלם מהם: "זה שמי לעולם" -- "זה שמי לעולם". בראשונה היה אומרו בקול גבוה משרבו הפרוצים היו אומרים בקול נמוך ע"כ.

שמות פרק ג

(יג) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים הֲנֵה אֲנִי בֶּאֱל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמַּרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְאָמְרוּ־לִי מַה־שְּׁמוֹ מָה אֵמַר אֲלֵהֶם:

(יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה אֱהִי אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֱהִי שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם:

(טו) וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה כֹּה־תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם **זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם** וְזֶה זְכָרִי לְדֹר דָּר:

ואיכא למידק עלה: מאי שנא קרובים ומ"ש רחוקים? או כולם יפלו על פניהם או כולם יאמרו בשכמל"ו? ותו: כי המסדר [=מחבר 'סדר העבודה'] לא חילק בין קרובים לרחוקים אלא משמע **דכולם** היו נופלים על פניהם ואומרים בשכמל"ו.

וז"ל: דהקרובים שומעים את השם יוצא מפי כה"ג, ולתת גדולה וכבוד לשמע השם המפורש היו נופלין על פניהם כאלו אינם יכולים לעמוד על עומדם מפני רעד ורתת ע"ד "וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם". ולא למימר שהיו נופלים אבל לא היו אומרים בשכמל"ו. אלא ודאי היו אומרים. שהרי במקדש לא היו עונין אמן אלא בשכמל"ו.

ותניא עשרה פעמים היו מזכיר וכו' **ועל כל הזכרה היו מברכין וכורעים לכבוד השם.**

וכן נמצא: "כשסדר ר' נחוניא בן הקנה לתלמידיו אמר להם לכרוע וליפול על פניהם וכן אנו עושים לזכר". ובמרדכי דיומא איתיה.

אבל הרחוקים לא היו יכולים לשמוע השם היוצא מפי כה"ג אלא היו רואים את הקרובים נופלין על פניהם והיו יודעים שמזכיר את השם והיו אומרים בשכמל"ו אבל ליפול על פניהם לא היו צריכים שהרי לא היו שומעים.

והמסדר כיון יפה שאמר "והכהנים והעם העומדים בעזרה" – שהיו קרובים אל כ"ג בשעה שמזכיר את השם – "היו כורעים וכו' ואומרים", לפי שהיו שומעים. **ולא הוצרך לומר מה שעושין הרחוקים. שהרי סדר סדר עבודה זכר ודוגמא למה שהיה. ומה צורך להזכר מעשה הרחוקים? כיון שכולהו קרובים לשמוע מפי ש"ץ סדר העבודה!**

והא דאמרינן "אלו ואלו לא היו זזים משם" – הכי [=כך] פירוש: אלו הנופלין על פניהם לא היו מגביהים ראשם, ולא אלו האומרים בשכמל"ו היו גומרין הדבור, עד שהיה משלים כה"ג את השם. והיינו דסדר "אף הוא היה מכויין לגמור את השם וכו' ואומר להם תטהרו". הנל"ד כתבתי.

משנה מסכת יומא פרק ח

משנה א יום הכפורים אסור באכילה ובשתיה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה והמלך והכלה ירחצו את פניהם והחיה תנעול את הסנדל דברי רבי אליעזר וחכמים אוסרין:
משנה ב האוכל ככותבת הגסה כמוה וכגרעיניתה והשותה מלא לוגמיו חייב כל האוכלין מצטרפין לככותבת וכל המשקין מצטרפין למלא לוגמיו האוכל ושותה אין מצטרפין:
משנה ג אכל ושתה בהעלם אחת אינו חייב אלא חטאת אחת אכל ועשה מלאכה חייב שני חטאות אכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה ושתה משקין שאינן ראויין לשתיה ושתה ציר או מורייס פטור:
משנה ד התינוקות אין מענין אותן ביום הכפורים אבל מחנכין אותם לפני שנה ולפני שנתיים בשביל שיהיו רגילין במצות:
משנה ה עוברה שהריחה מאכילין אותה עד שתשיב נפשה חולה מאכילין אותו על פי בקיאי ואם אין שם בקיאי מאכילין אותו על פי עצמו עד שיאמר די:
משנה ו מי שאחזו בולמוס מאכילין אותו אפילו דברים טמאים עד שיאורו עיניו מי שנשכו כלב שוטה אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו ורבי מתיא בן חרש מתיר ועוד אמר רבי מתיא בן חרש החושש בגרונו מטילין לו סם בתוך פיו בשבת מפני שהוא ספק נפשות וכל ספק נפשות דוחה את השבת:
משנה ז מי שנפלה עליו מפולת ספק הוא שם ספק אינו שם ספק חי ספק מת ספק עובד כוכבים ספק ישראל מפקחין עליו את הגל מצאוהו חי מפקחין עליו ואם מת יניחוהו:
משנה ח חטאת ואשם ודאי מכפרין מיתה ויום הכפורים מכפרין עם התשובה תשובה מכפרת על עבירות קלות על עשה ועל לא תעשה ועל החמורות הוא תולה עד שיבא יום הכפורים ויכפר:
משנה ט האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה אחטא ויום הכפורים מכפר אין יום הכפורים מכפר עבירות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר עבירות שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה חברו את זו דרש רבי אלעזר בן עזריה (ויקרא ט"ז) מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו עבירות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר עבירות שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו
אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטהרין מי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר (יחזקאל ל"ו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם ואומר (ירמיה י"ז) מקוה ישראל ה' מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל:

סליק מסכת יומא

יחזקאל פרק לו פסוק כד - כח

(כד) וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־אֲדַמְתְּכֶם:
(כה) וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם:
(כו) וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם וְהִסְרֹתִי אֶת־לֵב הָאֲבָן מִבְּשַׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר:
(כז) וְאֶת־רוּחִי אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר־בְּחַקִּי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטִי תִשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם:
(כח) וּישְׁבַתֶּם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבֹתֵיכֶם וְהִיִּיתֶם לִי לְעָם וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים:

ירמיהו פרק יז פסוק יב - יג

(יב) כִּפֹּא כְבוֹד מְרוֹם מְרֵאשׁוֹן מְקוֹם מְקַדְּשָׁנוּ:

(יג) מְקוֹה יִשְׂרָאֵל ה' כָּל־עֲזָבֶיךָ יִבְשׁוּ וְסוּרֵי בְּאֶרֶץ יִכְתְּבוּ כִּי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם־חַיִּים אֶת־ה':